

04699915

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.25.2015
P/15/064

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/064 – Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej w województwie podlaskim
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Maciej Brzosko, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 95342 z dnia 17 sierpnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Juchnowiec Kościelny, ul. Lipowa 10, 16-061 Juchnowiec Kościelny (dalej „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Marcinowicz, Wójt Gminy Juchnowiec Kościelny (dalej: „Wójt”) (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W Gminie Juchnowiec Kościelny² zdiagnozowano potrzeby w zakresie zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach publicznych³, z uwzględnieniem uregulowań ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁴, poszerzających uprawnienia do objęcia wychowaniem przedszkolnym. W konsekwencji zapewniono miejsca wszystkim dzieciom realizującym roczne przygotowanie przedszkolne, a od 1 września 2015 r. także wszystkim dzieciom w wieku 4 lat. Z powodu ograniczonej liczby miejsc w przedszkolach publicznych, w roku szkolnym 2014/2015 Gmina nie była w stanie przyjąć do tych placówek 25 dzieci w wieku 3 lat i pięciorga dzieci w wieku 4 lat, których rodzice o to się ubiegali. Natomiast w roku szkolnym 2015/2016 nie przyjęto 20 dzieci w wieku trzech lat.

W związku z obowiązkiem zapewnienia od 1 września 2017 r. warunków do spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz do realizacji przez dzieci w wieku 3 i 4 lat prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego w Gminie planuje się rozwój bazy przedszkolnej współfinansowany z instrumentu „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne”⁵, gdyż w aktualnie posiadanych obiektach przedszkolnych Gmina będzie w stanie zapewnić miejsca dla 72% dzieci urodzonych w latach 2012-2014 i zameldowanych na jej terenie.

Prawidłowo realizowano inne obowiązki określone ustawą nowelizującą z 13 czerwca 2013 r., w szczególności pokrywano koszty wychowania przedszkolnego dzieci korzystających z niego poza terenem Gminy oraz zapewniono transport dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne. Środki dotacji budżetowej na dofinansowanie w 2014 roku zadań w zakresie wychowania przedszkolnego wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczono.

Nadzór nad przedszkolami w zakresie spraw finansowych oraz zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu był sprawowany rzetelnie. Natomiast nadzór nad przestrzeganiem przyjętych zasad rekrutacji był niewystarczający. Według ustaleń kontroli NIK przeprowadzonej w Przedszkolu w Kleosinie, wystąpiły nieprawidłowości w procesie rekrutacji dzieci na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016, które polegały m.in.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dalej: „Gmina”.

³ Pod pojęciem przedszkole publiczne należy rozumieć prowadzone przez Gminę Przedszkole Samorządowe w Juchnowcu Górnym, Przedszkole w Kleosinie, Punkt przedszkolny w Księżynie oraz oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Juchnowcu Górnym, Kleosinie oraz Księżynie.

⁴ Dz.U. z 2013 r. poz. 827 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą nowelizującą z dnia 13 czerwca 2013 r.”.

⁵ Dalej: „Instrument ZIT” – wnioskowana kwota dofinansowania: 850 tys. zł.

na nieprzestrzeganiu kryteriów rekrutacji uzgodnionych z Wójtem Gminy Juchnowiec Kościelny oraz określonych przez Radę Gminy, czy też na nieprzeprowadzeniu przez dyrektora Przedszkola postępowań uzupełniających na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Monitorowanie poziomu zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach

Opis stanu
faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą, tj. lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 w Urzędzie analizowano potrzeby w zakresie zapewnienia miejsc dzieciom w przedszkolach publicznych na terenie Gminy. Analiz dokonywano w oparciu o dane z systemu ewidencji ludności. W dniu 24 lutego 2015 r. sporządzono analizy na lata szkolne 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018 uwzględniające przy tym, że od 1 września 2014 r. sześciolatkowie muszą pójść do pierwszej klasy szkoły podstawowej, pięciolatkowie odbyć roczne przygotowanie przedszkolne oraz że od 1 września 2017 r. wszystkie trzy i czterolatki mają prawo do miejsca w przedszkolach⁶. W roku szkolnym 2017/2018 na 521 dzieci (183 trzylatków, 172 czterolatków, 166 pięciolatków) Gmina planuje zapewnić przynajmniej 375 miejsc w przedszkolach publicznych dzieciom trzy i czteroletnim (250 miejsc w obecnie funkcjonujących przedszkolach i punkcie przedszkolnym oraz 125 miejsc w obecnie funkcjonujących oddziałach przedszkolnych, które z mocy ustawy nowelizującej z 13 czerwca 2013 r. zostaną przekształcone w przedszkola). Analiza obejmowała informację, że niepubliczne przedszkole (dotowane z budżetu gminy) zapewnia 40 miejsc, a przeciętnie około 130 dzieci uczęszcza do przedszkoli poza terenem Gminy (głównie w Białymstoku) – w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 do przedszkoli poza terenem Gminy uczęszczało średniorocznie odpowiednio 130 i 127 uczniów).

Wójt wyjaśnił, że w związku z ubieganiem się o dofinansowanie w ramach instrumentu ZIT Gmina planuje remont pomieszczeń w budynku gminnym celem przystosowania do potrzeb wychowania przedszkolnego (pod uwagę brany jest budynek Przedszkola w Kleosinie lub Szkoły Podstawowej w Księżynie), jednakże szczegółowe rozwiązania będą znane po przyjęciu Strategii Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego, która określi warunki dofinansowania w ramach instrumentu ZIT. Ponadto, Zastępca Wójta – Pani Mirosława Jaroszuk wyjaśniła, że liczba oddziałów w placówkach przedszkolnych (od roku szkolnego 2017/2018) zwiększy się o co najmniej liczbę aktualnych oddziałów obowiązkowego wychowania przedszkolnego (5-6 latków) w szkołach poprzez przesunięcie oddziałów ze szkół podstawowych do przedszkoli. Zastępca Wójta wyjaśniła również, że z uwagi na konstytucyjne prawo wyboru przez rodziców przedszkola, obecnie trudno wskazać, o jaką liczbę oddziałów powinna zostać zwiększona ich liczba w wyniku planowanego do realizacji projektu dofinansowanego z instrumentu ZIT. (dowód: akta kontroli str. 5-7, 276-279)

1.2. Gmina miała opracowaną Strategię Rozwoju Gminy Juchnowiec Kościelny do 2010 roku, jednak cele strategiczne nie obejmowały zagadnień dotyczących działań w zakresie zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach publicznych. Po 2010 roku nie opracowano nowej strategii. W 2014 roku Gmina została członkiem Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego⁷ zrzeszającego miasto Białystok oraz 9 gmin powiatu białostockiego. W diagnozie społeczno-gospodarczej BOF zawartej w projekcie Strategii ZIT BOF z 28 października 2014 r. zdiagnozowano problem związany z wychowaniem przedszkolnym polegający na niedostosowaniu infrastruktury przedszkolnej BOF do potrzeb mieszkańców. Wskazano przy tym, że uzasadnione jest wdrożenie działania mającego na celu doprowadzenie do objęcia edukacją przedszkolną wszystkich dzieci zgłoszonych do edukacji przedszkolnej z terenu BOF poprzez zagwarantowanie miejsca w przedszkolu. W Strategii uwzględniono m.in. dane demograficzne, statystyki GUS z terenu BOF dotyczące liczby dzieci w wieku przedszkolnym, czy też liczbę przedszkoli w BOF.

(dowód: akta kontroli str. 276-277, 287-291)

1.3. Sieć publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktów przedszkolnych ustalono uchwałą Nr III/18/2010 Rady Gminy Juchnowiec

⁶ Art. 14 ust. 3b, 3c, 4 i 4a ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 4 lit. d, e oraz f w związku z art. 18 pkt 6 ustawy nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r.

⁷ Dalej: „BOF”.

Kościelny z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny, zmienioną uchwałą Nr VII/57/2011 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z dnia 20 czerwca 2011 r., stosownie do postanowień art. 14a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁸. Zgodnie z §1 obowiązującej uchwały sieć publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktów przedszkolnych obejmowała: Przedszkole w Kleosinie, Przedszkole Samorządowe w Juchnowcu Górnym wchodzące w skład Zespołu Szkół im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Juchnowcu Górnym⁹, punkt przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Ks. Michała Sopočki w Księżynie¹⁰, Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Ks. Michała Sopočki w Księżynie¹¹, Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Juchnowcu Górnym¹² oraz Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Kleosinie¹³. (dowód: akta kontroli str. 8-10)

Na lata szkolne 2014/2015 oraz 2015/2016 w publicznych i niepublicznych przedszkolach przygotowano odpowiednio 425 i 375 miejsc (zmniejszenie o 11,8%). W roku szkolnym 2014/2015 w Gminie zapewniono:

- w dwóch przedszkolach (w Przedszkolu w Kleosinie oraz w Przedszkolu Samorządowym w Juchnowcu Górnym) odpowiednio pięć (125 miejsc) i jeden oddział przedszkolny (25 miejsc),
- w trzech szkołach podstawowych: w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Kleosinie i w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Juchnowcu Górnym – odpowiednio po trzy oddziały „0” (75 miejsc) oraz w Szkole Podstawowej im. Ks. Michała Sopočki w Księżynie dwa oddziały „0” (50 miejsc),
- w punkcie przedszkolnym w Księżynie z trzema oddziałami przedszkolnymi (75 miejsc),
- w Przedszkolu Niepublicznym „Kraina Dziecka” w Ignatkach – Osiedle¹⁴ 40 miejsc.

Na rok szkolny 2015/2016 zwiększono liczbę oddziałów przedszkolnych w Przedszkolu w Kleosinie z pięciu do sześciu (150 miejsc), zmniejszono liczbę oddziałów „0” przy Szkole Podstawowej w Kleosinie z trzech do jednego (25 miejsc) oraz zmniejszono liczbę oddziałów „0” przy Szkole Podstawowej w Juchnowcu Górnym z trzech do dwóch (50 miejsc). Struktura pozostałych placówek nie uległa zmianie.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie funkcjonowały zespoły wychowania przedszkolnego ani nie odnotowano przypadków indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

1.4. W 2014 roku¹⁵ na terenie Gminy zameldowanych było 655 dzieci urodzonych w latach 2008 (II półrocze) – 2011 (199 dzieci w wieku 3 lat, 199 w wieku 4 lat, 169 w wieku 5 lat oraz 90 w wieku 6 lat urodzonych w II półroczu 2008 roku¹⁶), a w 2015¹⁷ roku – 575 dzieci urodzonych w latach 2010-2012 (164 dzieci w wieku 3 lat, 207 w wieku 4 lat i 204 w wieku 5 lat¹⁸). (dowód: akta kontroli str. 13)

W roku szkolnym 2014/2015 z wychowania przedszkolnego na terenie Gminy (zarówno w placówkach publicznych jak i niepublicznych) korzystało łącznie 438 dzieci¹⁹, w tym 105

⁸ Dz. U. z 2004 r., Nr. 256, poz. 2572 ze zm. Ustawa dalej zwana „ustawą o systemie oświaty”.

⁹ Dalej: „Przedszkole Samorządowe w Juchnowcu Górnym”.

¹⁰ Dalej: „Punkt Przedszkolny w Księżynie”.

¹¹ Dalej: „Oddział Przedszkolny w Księżynie”.

¹² Dalej: „Oddział Przedszkolny w Juchnowcu Górnym”.

¹³ Dalej: „Oddział Przedszkolny w Kleosinie”.

¹⁴ Dalej: „Przedszkole Niepubliczne w Ignatkach – Osiedle”.

¹⁵ Według stanu na 30 czerwca 2014 roku.

¹⁶ Dotyczy dzieci sześciolletnich, które mogły kontynuować wychowanie przedszkolne, zgodnie z postanowieniami art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 458 ze zm.).

¹⁷ Według stanu na 30 czerwca 2015 roku.

¹⁸ W 2015 roku dzieci sześciolletnie objęte są obowiązkiem szkolnym (art. 15 ust.2 ustawy o systemie oświaty).

¹⁹ W tym 19 dzieci spoza terenu Gminy.

trzylatków, 125 czterolatków, 132 pięciolatków oraz 76 sześciolatków, co stanowiło 66,9% dzieci w tym wieku zameldowanych na terenie gminy. Na rok szkolny 2015/2016 wg. stanu na 1 września 2015 r. z opieki przedszkolnej na terenie Gminy korzystało 404 dzieci²⁰, w tym 89 dzieci trzyletnich, 134 czteroletnich oraz 151 pięcioletnich oraz 30 sześciolatków, co stanowiło 65% dzieci w tym wieku zameldowanych na terenie gminy.

(dowód: akta kontroli str. 13-16, 18-19)

Na rok szkolny 2014/2015, na dzień 30 września 2014 r. do przedszkoli przyjęto wszystkie zgłoszone dzieci w wieku pięciu i sześciu lat, zaś nie przyjęto 25 dzieci w wieku trzech lat i pięciu dzieci w wieku czterech lat. Na rok 2015/2016 wg. stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. przyjęto wszystkie dzieci w wieku czterech i pięciu lat, zaś nie przyjęto 20 dzieci w wieku trzech lat. Przyczyną nieprzyjęcia dzieci do przedszkoli był brak wystarczającej liczby miejsc.

(dowód: akta kontroli str. 17)

1.5. Przerwy wakacyjne w przedszkolach i punktach przedszkolnych były ustalane na wniosek Dyrektorów Przedszkoli i Szkół na etapie składania arkuszy organizacyjnych na dany rok szkolny. Rodzice nie kierowali do Urzędu zapytań lub wniosków w sprawie zapewnienia dzieciom opieki przedszkolnej w okresie wakacyjnym – ewentualne wnioski/zgłoszenia dziecka do przedszkola kierowane były bezpośrednio do dyrektorów publicznych przedszkoli. Zgodnie z zatwierdzonymi przez Wójta arkuszami organizacyjnymi w roku szkolnym 2014/2015 w lipcu 2015 roku otwarty był Punkt Przedszkolny w Księżynie oraz Przedszkole w Kleosinie, zaś w sierpniu Przedszkole Samorządowe w Juchnowcu Górnym. Na okres wakacyjny nie prowadzono odrębnej rekrutacji w ww. placówkach. W roku szkolnym 2014/2015 z wychowania przedszkolnego w okresie wakacyjnym korzystało 155 dzieci i nie odnotowano przypadków odmowy przyjęcia do przedszkola w okresie wakacyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 40-81)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W Gminie diagnozowano potrzeby w zakresie zapewnienia miejsc w przedszkolach, w tym konieczność zapewnienia takich miejsc dzieciom czteroletnim (od 1 września 2015 r.) i trzyletnim (od 1 września 2017 r.). Wskaźnik upowszechniania wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2014/2015 wyniósł 66,9%, a w roku szkolnych 2015/2016 – 65%. Z powodu ograniczonej liczby miejsc w przedszkolach publicznych, w roku szkolnym 2014/2015 Gmina nie była w stanie przyjąć do tych placówek 25 dzieci w wieku 3 lat i pięcioro dzieci w wieku 4 lat, których rodzice o to się ubiegali. Natomiast w roku szkolnym 2015/2016 nie przyjęto 20 dzieci w wieku trzech lat. W okresie wakacyjnym zapewniono opiekę przedszkolną wszystkim 155 zgłoszonym dzieciom.

2. Realizacja wybranych obowiązków nałożonych przez ustawę nowelizującą z dnia 13 czerwca 2013 r.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Na rok szkolny 2015/2016 do publicznych przedszkoli oraz punktów przedszkolnych przyjęto wszystkie dzieci czteroletnie, których rodzice się o to ubiegali, tj. 121 dzieci, w tym 77 do dwóch przedszkoli (Przedszkole w Kleosinie oraz Przedszkole Samorządowe w Juchnowcu Górnym) oraz 44 dzieci do punktu przedszkolnego w Księżynie.

(dowód: akta kontroli str. 16-17)

2.2. W latach 2014-2015 (I półrocze) wydatki Gminy na wychowanie przedszkolne (rozdział 80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, rozdział 80104 - Przedszkola oraz 80106 - Inne formy wychowania przedszkolnego, a od 2015 r. dodatkowo 80194 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego) wyniosły odpowiednio 3.445,8 tys. zł oraz 1.852,7 tys. zł i wszystkie były wydatkami bieżącymi. W przeliczeniu na jedno dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego wydatki wyniosły odpowiednio 6 tys. zł i 3,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 23-25, 215-227)

²⁰ W tym 17 dzieci spoza terenu Gminy.

Gmina w roku szkolnym 2014/2015 pokrywała koszty wychowania przedszkolnego dzieci będących mieszkańcami Gminy, a korzystających z tego wychowania poza jej terenem. Liczba takich dzieci wahała się od 111 do 138 miesięcznie, co stanowiło odpowiednio od 16,9% do 21,1% dzieci zameldowanych na terenie Gminy i urodzonych w latach 2008 (II półrocze) – 2011. Wydatki z tego tytułu w roku szkolnym 2014/2015 roku wyniosły 716,8 tys. zł.
(dowód: akta kontroli str. 26-39)

2.3. W Gminie na rok szkolny 2015/2016 nie przeprowadzono otwartego konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli, o czym mowa w art. 90 ust. 1g ustawy o systemie oświaty, bowiem wszystkie dzieci, którym Gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego zapewniła miejsca w odpowiednich placówkach oświatowych.
(dowód: akta kontroli str. 17)

2.4. Zgodnie z § 8 ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół²¹, na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 Wójt zatwierdził arkusze organizacyjne Przedszkola Samorządowego w Juchnowcu Górnym, Punktu Przedszkolnego w Księżynie oraz Przedszkola w Kleosinie. W żadnym przypadku liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych nie przekraczała 25, co było zgodne z § 5 ust. 2 ww. załącznika.
(dowód: akta kontroli str. 40-81)

2.5. W roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 w Gminie liczba dzieci w wieku pięciu i sześciu lat (urodzone II półroczu 2008 roku – dotyczy roku szkolnego 2014/2015) objętych obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego wyniosła odpowiednio 260 i 200, z czego odpowiednio 177 i 146 realizowało ten obowiązek na terenie Gminy, zaś odpowiednio 83 i 54 w placówkach poza terenem Gminy (Gmina Białystok, Gmina Turośń Kościelna oraz Gmina Supraśl).
(dowód: akta kontroli str. 82)

2.6. W roku szkolnym 2014/2015 do Gminy nie wpłynął żaden wniosek o zapewnienie bezpłatnego transportu lub o zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji wraz z opiekunem od rodziców dzieci pięcioletnich, których droga do najbliższego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub punktu przedszkolnego przekraczała 3 km. Według stanu na czerwiec 2015 r. z bezpłatnego transportu zapewnionego przez Gminę korzystało 24 dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne.
(dowód: akta kontroli str. 83)

2.7. Na rok szkolny 2015/2016 Rada Gminy określiła kryteria obowiązujące na drugim etapie rekrutacji na mocy Uchwały Nr VI/32/2015 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli, punktu przedszkolnego oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Juchnowiec Kościelny, określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania kryteriów oraz przyznania liczby punktów każdemu kryterium. Przed uchwaleniem uchwały przez Radę Gminy, Wójt w dniu 24 lutego 2015 r. zorganizował spotkanie w celu uzgodnienia kryteriów, terminów oraz punktów w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2015/2016, na które zaprosił dyrektorów publicznych przedszkoli w Gminie. Zgodnie z Uchwałą określono cztery kryteria wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym, i tak:

1. dziecko mające ustawowe prawo w danym roku rekrutacyjnym do wychowania przedszkolnego – 30 pkt.,
2. pozostawanie obojga rodziców w zatrudnieniu, prowadzenie gospodarstwa rolnego, pozarolniczej działalności gospodarczej lub pobieranie nauki w trybie dziennym stacjonarnym i deklarowanie w związku z tym potrzeby zapewnienia dziecku całodziennego pobytu w przedszkolu – 20 pkt.,
3. kontynuowanie w roku szkolnym, na który prowadzona jest rekrutacja edukacji w danym przedszkolu/szkole przez rodzeństwo kandydata – 5 pkt.,
4. w przypadku większej liczby kandydatów, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów, od liczby miejsc, komisja rekrutacyjna dokonuje kwalifikacji kandydatów biorąc pod uwagę najstarszych kandydatów – 1pkt.

²¹ Dz. U. nr 61, poz. 624 ze zm.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Opis stanu
faktycznego

Uchwała określała również dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania ww. kryteriów. (dowód: akta kontroli str. 84-90)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W Gminie prawidłowo realizowano obowiązki określone w ustawie nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r., w tym zapewniono miejsca do korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom w wieku 4 lat na rok szkolny 2015/2016, a także pokrywano koszty wychowania przedszkolnego dzieci korzystających z niego poza terenem Gminy oraz zapewniono transport dzieci realizujących roczne przygotowanie przedszkolne.

3. Nadzór nad przedszkolami publicznymi

3.1. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Juchnowiec Kościelny, sprawy z zakresu – określonego w art. 34a ustawy o systemie oświaty – nadzoru organu prowadzącego nad działalnością placówek przedszkolnych, w Urzędzie były prowadzone przez Referat Organizacyjny, do zadań którego w zakresie oświaty należało prowadzenie spraw związanych m.in. z zakładaniem, prowadzeniem i utrzymaniem publicznych przedszkoli samorządowych i publicznych szkół podstawowych, likwidacją szkoły lub placówki oświatowej oraz egzekwowaniem obowiązku szkolnego.

Sprawy finansów i budżetu (w szczególności w zakresie nadzoru nad gospodarką finansową jednostek organizacyjnych powiązanych z budżetem Gminy) należały do Referatu Finansów, Podatków i Budżetu.

W Urzędzie, sprawami oświatowymi zajmował się jeden pracownik – podinspektor Iwona Grygoruk. (dowód: akta kontroli str. 93-95)

Odnosząc się do kwestii nadzoru organu prowadzącego nad placówkami oświatowymi, Wójt wyjaśnił, że placówki oświatowe, jako jednostki sektora finansów publicznych gospodarują, majątkiem zgodnie z zapisami ustawy o rachunkowości oraz przepisami wykonawczymi do ustawy o finansach publicznych. W zakresie nadzoru finansowego w tym zakresie badane są corocznie sprawozdania finansowe jednostek budżetowych (bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu jednostki). Ponadto, nadzór nad placówkami oświatowymi, w tym przedszkolami sprawowany jest m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przez inspektora ds. kontroli wewnętrznej, organizowanie spotkań, narad poświęconych poszczególnym zagadnieniom, np. spotkanie w dniu 24 lutego 2015 r. w sprawie uzgodnienia kryteriów, terminów oraz liczby punktów w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2015/2016, a także Urząd jest w kontakcie telefonicznym i za pośrednictwem poczty elektronicznej z dyrektorami. (dowód: akta kontroli str. 251-262)

3.2. Urząd dysponował protokołami m.in. z przeglądów stanu utrzymania obiektów szkolnych oraz z kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole, przeprowadzonych w Przedszkolu w Kleosinie, Zespole Szkół w Kleosinie, Szkole Podstawowej w Księżynie i Zespole Szkół w Juchnowcu Górnym przez dyrektorów ww. placówek oraz protokołami z licznych przeglądów i konserwacji instalacji technicznych w budynkach placówek oświatowych przeprowadzanych na zlecenie dyrektorów.

(dowód: akta kontroli str. 96-166, 280-281)

Po przeglądzie placu zabaw w Przedszkolu w Kleosinie z 28 sierpnia 2014 r. Dyrektor placówki wystąpiła do Wójta z prośbą o wykonanie zadania przy drzwiach wejściowych do budynku przedszkola oraz dokonania remontu schodów i elewacji przy wejściu do kotłowni przedszkolnej. Prace te zostały wykonane, co potwierdził protokół z kontroli obiektu Przedszkola w Kleosinie z 31 sierpnia 2015 r. Pozostałe kontrole wewnętrzne zarówno w Przedszkolu w Kleosinie, jak i w pozostałych przedszkolach publicznych nie wykazały nieprawidłowości. (dowód: akta kontroli str. 282-286)

Przedszkola i szkoły były kontrolowane oraz wizytowane przez m.in. Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. Były to przede wszystkim kontrole kompleksowe oraz kontrole żywności i żywienia.

Podczas kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku w dniu 21 listopada 2014 r. w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Kleosinie (w roku szkolnym 2014/2015 w Szkole funkcjonowały trzy oddziały przedszkolne) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zniszczona podłoga z wytartą powierzchnią w sali korekcyjnej nr 24,
- zniszczone, brudne ściany w sali dydaktycznej nr 221,
- zniszczona, wypaczona stolarka okienna w świetlicy szkolnej na parterze, w salach dydaktycznych nr 7, 8 i 13.

Termin usunięcia usterek określono na 31 sierpnia 2015 r. Pismami z dnia 17 kwietnia i 3 września 2015 r. Dyrektor Szkoły poinformował o sposobie usunięcia nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 96-166)

Żaden oddział przedszkolny w okresie objętym kontrolą nie był kontrolowany przez Państwową Straż Pożarną w zakresie spełnienia wymogów z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2014 r.²² (dowód: akta kontroli str. 96-166, 280-281)

3.3. W 2014 r. Inspektor, zatrudniona na samodzielnym stanowisku ds. kontroli wewnętrznej, przeprowadziła trzy kontrole w placówkach oświatowych (w Zespole Szkół w Kleosinie, w Szkole Podstawowej im. Ks. Michała Sopoćki w Księżynie oraz w Zespole Szkół w Juchnowcu Górnym). Dwie pierwsze kontrole dotyczyły wydatków na rozmowy telefoniczne, zaś trzecia dotyczyła m.in. realizacji planu finansowego, w tym zgodności operacji gospodarczych i finansowych oraz kompletności i rzetelności dokumentów w tym zakresie. W każdym przypadku wystąpienia pokontrolne były podpisane przez kontrolera, kontrolowanego oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy Juchnowiec Kościelny. W każdej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, formułując przy tym wnioski pokontrolne. Z pism Dyrektorów placówek wynika, że wszystkie wnioski pokontrolne zrealizowano.

(dowód: akta kontroli str. 167-174)

Plan kontroli na 2015 rok (sporządzony 3 grudnia 2014 r. i zatwierdzony przez Wójta Gminy Juchnowiec Kościelny obejmował 14 kontroli w jednostkach organizacyjnych Gminy, w tym jedną kontrolę w Zespole Szkół w Juchnowcu Górnym – *Kontrola realizacji planu finansowego, w tym zgodność operacji gospodarczych i finansowych oraz kompletność i rzetelność dokumentów w tym zakresie*, jednak do dnia zakończenia kontroli nie przeprowadzono żadnej kontroli – osoba piastująca Samodzielne stanowisko ds. kontroli wewnętrznej odeszła na emeryturę. Wójt wyjaśnił, że planowane jest zatrudnienie osoby na to stanowisko.

(dowód: akta kontroli str. 167-168, 172-174, 276-277)

3.4. W okresie objętym kontrolą w ramach sprawowanego nadzoru nie zaplanowano i nie prowadzono kontroli dotyczących np. przestrzegania przyjętych zasad rekrutacji do przedszkoli, oceny przygotowania przedszkoli do przyjęcia pięcioletków, przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny dzieci, czy też przestrzegania przepisów dotyczących organizacji przedszkoli.

(dowód: akta kontroli str. 167-174)

W toku kontroli NIK w Przedszkolu w Kleosinie stwierdzono nieprawidłowości w procesie rekrutacji polegające na:

- nieustaleniu w harmonogramie rekrutacji terminu postępowania uzupełniającego na rok szkolny 2015/2016, co było niezgodne z przepisami art. 6a ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 6 grudnia 2013 r.²³,
- nieprzestrzeganiu kryteriów rekrutacji uzgodnionych z Wójtem Gminy Juchnowiec Kościelny oraz określonych przez Radę Gminy, w toku naboru do Przedszkola na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016,
- nieudokumentowaniu daty podania do publicznej wiadomości listy dzieci przyjętych i nieprzyjętych do Przedszkola oraz wskazania najniższej liczby punktów, która

²² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej (Dz.U. z 2015 r. poz. 20).

²³ Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 7 ze zm.), zwana dalej „ustawą nowelizującą z dnia 6 grudnia 2013 r.”.

	uprawniała do przyjęcia, co stanowiło naruszenie przepisu art. 20zc ust. 4 i 5 ustawy o systemie oświaty²⁴, – niezachowaniu procedury odwoławczej w przypadku kandydata nieprzyjętego do Przedszkola na rok szkolny 2014/2015, którego rodzic złożył wniosek o uzasadnienie odmowy przyjęcia, czym naruszono art. 20zc ust. 7 i 9 ustawy o systemie oświaty, nieprzeprowadzeniu przez dyrektora Przedszkola postępowań uzupełniających na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016, mimo dysponowania wolnymi miejscami, co skutkowało naruszeniem przepisu art. 20zd ust. 1 i 3 ustawy o systemie oświaty. (dowód: akta kontroli str. 292-300)
	3.5. W 2014 roku do Urzędu Gminy Juchnowiec Kościelny wpłynęło łącznie dziewięć wniosków i jedna skarga mieszkańców Gminy, zaś w 2015 roku (na dzień 25 sierpnia) jeden wniosek i dwie skargi. Powyższe skargi i wnioski nie dotyczyły zapewnienia dzieciom w wieku przedszkolnym miejsca w przedszkolach publicznych. (dowód: akta kontroli str. 175)
Ustalone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości
Uwagi dotyczące badanej działalności	Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nadzór nad przestrzeganiem przyjętych zasad rekrutacji był niewystarczający. Według ustaleń kontroli NIK przeprowadzonej w Przedszkolu w Kleosinie, wystąpiły nieprawidłowości w procesie rekrutacji dzieci na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016, które polegały m.in. na nieprzestrzeganiu kryteriów rekrutacji uzgodnionych z Wójtem Gminy Juchnowiec Kościelny oraz określonych przez Radę Gminy, czy też na nieprzeprowadzeniu przez dyrektora Przedszkola postępowań uzupełniających na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016.
Ocena częściowa	W Gminie zapewniono warunki organizacyjne dla sprawowania przez organ prowadzący nadzoru nad działalnością placówek przedszkolnych, stosownie do art. 34a ustawy o systemie oświaty. Prawidłowo realizowano nadzór w zakresie spraw finansowych oraz bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w przedszkolach publicznych. Najwyższa Izba Kontroli dostrzega jednak potrzebę poprawienia realizacji nadzoru nad przebiegiem procesu rekrutacji. 4. Działania w celu zapewnienia od 1 września 2017 roku opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku 3 – 5 lat 4.1. Szacunkowe analizy prowadzone przez Urząd na rok szkolny 2017/2018 wskazują, że na około 521 dzieci w wieku od trzech do pięciu lat, w tym 183 urodzonych w 2014 roku, 172 urodzonych w 2013 roku i 166 urodzonych w 2012 roku, Gmina będzie dysponowała 375 miejscami w publicznych przedszkolach i punkcie przedszkolnym (wg stanu na dzień zakończenia kontroli), co pokrywać będzie około 72% zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach publicznych. Kolejne 40 miejsc zapewnia Przedszkole Niepubliczne w Ignatkach – Osiedle funkcjonujące na terenie Gminy. Ponadto, w roku szkolnym 2014/2015 comiesięcznie od 111 do 138 korzystało z opieki przedszkolnej poza terenem gminy (stanowiło to od 25,3% do 31,5% ogółu dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie Gminy). Gmina planuje również rozwój obecnej bazy przedszkolnej ze środków pochodzących z instrumentu ZIT. W odpowiedzi na pytanie dotyczące konieczności zapewnienia od 1 września 2017 r. wszystkim trzy i czteroletnim dzieciom miejsca w przedszkolu Wójt wyjaśnił, że Gmina zgłosiła projekt „Rozwój bazy przedszkolnej w gminie Juchnowiec Kościelny” do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT. Uzyskane środki Gmina planuje przeznaczyć na remont pomieszczeń w budynku gminnym celem przystosowania do potrzeb wychowania przedszkolnego, tj. zwiększenia liczby miejsc przedszkolnych. Pod uwagę brany jest budynek Przedszkola w Kleosinie lub Szkoły Podstawowej w Księżynie, jednak szczegółowe rozwiązania będą znane po przyjęciu Strategii BOF. (dowód: akta kontroli str. 7, 37-39, 251-262)
Opis stanu faktycznego	

²⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.), zwana dalej „ustawą o systemie oświaty”.

4.2. Z dniem 1 września 2016 r. – stosownie do postanowień art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej z 13 czerwca 2013 r. – oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych staną się przedszkolami. Oględziny sal wykorzystywanych przez dzieci z oddziałów przedszkolnych w Juchnowcu Górnym i Księżynie wykazały, że pomieszczenia te nie zostały umiejscowione w wyodrębnionych częściach budynków. Tym samym nie wyeliminowano możliwości kontaktu dzieci w wieku przedszkolnych z uczniami szkoły podstawowej. Przykładowo, w Szkole Podstawowej w Księżynie oddziały przedszkolne były zlokalizowane na I i II piętrze budynku w bezpośrednim sąsiedztwie sal oddziałów I i II szkoły podstawowej, zaś toaleta przystosowana do potrzeb najmłodszych znajdowała się na parterze budynku. Natomiast sale oddziałów przedszkolnych w Juchnowcu Górnym znajdowały się w sąsiedztwie sal językowych. Jedynie w Szkole Podstawowej w Kleosinie oddział przedszkolny był zlokalizowany w wyodrębnionej części budynku z łazienkami dostosowanymi do potrzeb najmłodszych uczniów znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie wyodrębnionej części. Szatnie oddziałów przedszkolnych we wszystkich szkołach były zlokalizowane w sąsiedztwie szatni uczniów szkoły podstawowej. Sale oddziałów przedszkolnych miały wydzieloną część edukacyjną i rekreacyjną, stoliki i krzesła były w różnym rozmiarze/bądź z regulowaną wysokością i tym samym były dostosowane do potrzeb najmłodszych uczniów. Stołówki znajdowały się poza salami tych oddziałów. Wydawanie posiłków dzieciom z oddziałów przedszkolnych zorganizowano w czasie zajęć dzieci szkolnych. Organizacja zajęć dzieci w oddziałach przedszkolnych utrudniała – ale nie eliminowała całkowicie – możliwości kontaktu dzieci w wieku przedszkolnym z uczniami szkoły podstawowej. Zakres usług przedszkolnych świadczonych w oddziałach przedszkolnych był węższy niż w kontrolowanym przez NIK Przedszkolu w Kleosinie, m.in.:

- w oddziale przedszkolnym w Juchnowcu Górnym opiekę zapewniano w godzinach 7:45-12:45, w oddziale przedszkolnym w Księżynie w godzinach od 08:00 do 13:45, zaś w Kleosinie od 08:00 do 13:00 (w każdym przypadku po zajęciach była możliwość przebywania dzieci w świetlicy), podczas gdy w Przedszkolu w Kleosinie od 6:30-08:00 do 15:30-17:00 (zależnie od oddziału),
- w oddziałach przedszkolnych wydawano jeden posiłek, zaś w Przedszkolu Samorządowym – trzy posiłki. (dowód: akta kontroli str. 176-197)

4.3. W związku z mającymi nastąpić z mocy prawa zmianami w zakresie oddziałów przedszkolnych (przekształcenie oddziałów przedszkolnych w przedszkola), według stanu na dzień 30 marca 2015 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach instrumentu ZIT na rozwój bazy przedszkolnej w gminie Juchnowiec Kościelny na kwotę 850 tys. zł. Ponadto, z wyjaśnień Zastępcy Wójta – Mirosławy K., wynika, że z dniem 1 września 2016 r.:

- oddziały przedszkolne pięcioletków w Szkole Podstawowej w Juchnowcu Górnym z dniem 1 września 2016 r. będą funkcjonowały w strukturze istniejącego Przedszkola w Juchnowcu Górnym, które wchodzi w skład Zespołu Szkół w Juchnowcu Górnym,
- w Zespole Szkół w Kleosinie nie planuje się oddziału przedszkolnego – oddział zostanie umieszczony w Przedszkolu w Kleosinie,
- planuje się na bazie punktu przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Księżynie utworzyć Zespół Szkolno-Przedszkolny,

co ma zapewnić utrzymanie liczby oddziałów „0” obecnie funkcjonujących przy szkołach podstawowych. Zastępca Wójta wyjaśniła również, że w odniesieniu do zmian organizacyjnych decyzję podejmie Rada Gminy przy założeniu, że nie nastąpi zmiana przepisów prawnych w tym zakresie. Ponadto Zastępca Wójta wyjaśniła, że na dzień zakończenia kontroli nie podejmowano działań, które skutkowały wydatkowaniem środków na cele związane z dostosowaniem bazy przedszkolnej. Wynikało to z faktu, że Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełnić lokal, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów

przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej²⁵ weszło w życie w dniu 15 stycznia 2015 r., tj. po uchwaleniu budżetu gminy na 2015 rok.

(dowód: akta kontroli str. 198, 274-275, 278-279)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Gmina nie jest przygotowana do mającego nastąpić, z dniem 1 września 2016 r., przekształcenia (z mocy ustawy o systemie oświaty) oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w przedszkola. Oględziny pomieszczeń takich oddziałów w Szkołach Podstawowych w Juchnowcu Górnym, Księżynie i Kleosinie wykazały, że ich organizacja (lokalizacja w budynkach szkoły - brak toalet, szatni, stołówek w jednej wyodrębnionej części) nie zapewnia możliwości korzystania z nich przez dzieci trzy i czteroletnie.

Ocena częściowa

Istnieje ryzyko, że Gmina w oparciu o istniejącą bazę oświatową nie będzie w stanie zapewnić od roku szkolnego 2017/2018 wszystkim dzieciom w wieku trzech – pięciu lat zameldowanym na jej terenie miejsc w przedszkolach publicznych. Szacunkowa liczba tych dzieci wynosiła 521 przy 375 miejscach w przedszkolach publicznych na terenie Gminy. Zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolach publicznych uzależnione jednak będzie od sytuacji demograficznej, wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego na terenie Gminy oraz ilości dzieci korzystających z odroczenia obowiązku szkolnego. Konieczne zatem będzie bieżące monitorowanie ww. wskaźników w celu dostosowania działań zmierzających do zapewnienia od 1 września 2017 r. opieki przedszkolnej wszystkim uprawnionym.

5. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego

Opis stanu
faktycznego

5.1. Wydatki na 2014 rok w budżecie Gminy w rozdziałach 80103 (Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych), 80104 (Przedszkola) oraz 80106 (Inne formy wychowania przedszkolnego) zaplanowano odpowiednio w wysokości 942,7 tys. zł, 2.410,4 tys. zł oraz 441,9 tys. zł, z czego odpowiednio 246,4 tys. zł (26,1%), 225,9 tys. zł (9,4%) oraz 87 tys. zł (19,7%) stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

Wydatki Gminy w tych rozdziałach w roku 2014 wyniosły odpowiednio 3.445,8 tys. zł. Największe wydatki stanowiły wynagrodzenia z pochodnymi, tj. 1.571,1 tys. zł (87% wydatków) i 794,6 tys. zł (86%) oraz wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń, tj. 103,7 tys. zł (6%) i 49,2 tys. zł (5%). W przeliczeniu na osobę zameldowaną w Gminie wydatki na wychowanie przedszkolne wyniosły 225,9 zł i 119,8 zł (na koniec czerwca 2015 roku).

(dowód: akta kontroli str. 23-25, 215-227)

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2014 roku została przyznana w wysokości 559,3 tys. Zgodnie z art. 14d ust. 1 ustawy o systemie oświaty dotacja została przeznaczona na wydatki bieżące związane z realizacją wychowania przedszkolnego, tj. na wynagrodzenia osobowe pracowników. Roczne rozliczenie wykorzystania dotacji za 2014 rok przekazano Podlaskiemu Kuratorowi Oświaty w dniu 26 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 229-238)

Kwota przyznanej w 2014 roku dotacji zrekompensowała utracone od 1 września 2013 roku dochody Gminy wynikające z ustawowego ograniczenia wysokości opłat ponoszonych przez rodziców dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym z 3,20 zł w 2013 roku i 3,36 zł do 13 marca 2014 r. do 1,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę korzystania z tej usługi w czasie przekraczającym pięciogodzinny dzienny wymiar zajęć. Uwzględniając dochody Gminy z tytułu tych opłat oraz średnioroczną liczbę dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w 2012 roku i w 2014 roku utracone w 2014 r. dochody wyniosły 31,1 tys.

²⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 20.

zł²⁶. Natomiast otrzymana w 2014 r. dotacja wyniosła 559,3 tys. zł²⁷, co stanowiło 1798,4% utraconych w 2014 r. roku dochodów Gminy. (dowód: akta kontroli str. 229)

Na mocy uchwały Nr XXXIV/376/2014 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z dnia 13 marca 2014 roku w sprawie ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola prowadzone przez Gminę Juchnowiec Kościelny, przedszkola prowadzone przez Gminę zapewniały bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie. Wysokość opłat pobieranych od rodziców za świadczenia udzielane w czasie przekraczającym ustalony czas bezpłatnego nauczania ustalono na kwotę 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu, co było zgodne z ustawą nowelizującą z 13 czerwca 2013 r., która od początku roku szkolnego 2013/2014 wprowadziła zmiany w ustawie o systemie oświaty, w tym m.in. zmianę ograniczającą do kwoty nie wyższej niż 1 zł za godzinę zajęć, wysokość opłat pobieranych od rodziców za świadczenia udzielane przez publiczne przedszkola w czasie przekraczającym ustalony przez radę gminy czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki.

Uchwała ta zaczęła obowiązywać od 7 kwietnia 2014 r. (publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z 2014 r. poz. 1224 w dniu 24 marca 2014 r.). Do tego czasu obowiązującym aktem prawnym była Uchwała Nr XIII/123/2012 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z 26 stycznia 2012, która określała tę odpłatność na 0,2% minimalnego wynagrodzenia za pracę, które w latach 2013 i 2014 określono na 1600 i 1680 zł.

Zastępca Wójta wyjaśniła, że podejmując uchwałę w dniu 13 marca 2014 r. działano z uwzględnieniem zapisów w art. 12 ustawy o zmianie ustawy nowelizującej z dnia 13 czerwca 2013 r. Ponadto Zastępca Wójta wyjaśniła, że dyrektorzy szkół zostali poinformowani o zmianach w ustawie, w skutek czego wdrożyli w życie nowe zasady opłat, wydając odpowiednie zarządzenia w sprawie opłat.

(dowód: akta kontroli str. 239-242, 263-273)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W Gminie prawidłowo wykorzystano i rozliczono dotację na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁸, wnosi o:

1. Kontynuowanie działań na rzecz zapewnienia – od 1 września 2017 r. – opieki przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku trzech-pięciu lat.
2. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad publicznymi przedszkolami w zakresie rekrutacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

²⁶ W przeliczeniu na jedno dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego suma opłat za każdą rozpoczętą godzinę korzystania z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym pięciogodzinny dzienny wymiar zajęć w 2012 r. wyniosła 291,54 zł, a w 2014 r. - 214,85 zł, tj. o 76,69 zł mniej.

²⁷ Otrzymana w 2014 r. dotacja w przeliczeniu na jedno dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego wyniosła 1.380,96 zł.

²⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

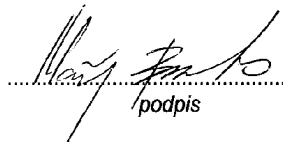
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

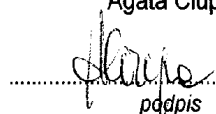
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 30 września 2015 r.

Kontroler
Maciej Brzosko
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis